

بررسی هم افزایی سمن ها در گفتمان سازی آب در کمیسیون کشاورزی اتاق تبریز

نحوه هم افزایی سازمان مردم نهاد گفتمان آب آذربایجان و اتاق بازرگانی تبریز در ایجاد فضای گفتمان در اصلاح الگوی مصرف آب استان مورد بررسی قرار گرفت.

قاسم قوبدل، رئیس کمیسیون کشاورزی، صنایع غذایی، آب و کشاورزی اتاق بازرگانی تبریز در جلسه کمیسیون کشاورزی اتاق تبریز با اشاره به اینکه بحث آب و کشاورزی دو چالش بزرگ روز در دنیا بوده، گفت: کمبود نزولات آسمانی و عدم توجه علمی به مسائل و مشکلات، موضوع آب را با چالش مواجه کرده است. در گذشته نیز با خشکسالی مواجه بوده ایم اما نه به اندازه امروز.

وی ادامه داد: استفاده غیراصولی از آب های زیرزمینی و عدم مدیریت علمی سبب شده است که با بحران خاص مواجه شویم که نمونه آن دریاچه ارومیه بوده و در 50 سال اخیر به غیر از سال های 96، 97 و 98 در حوزه دریاچه ارومیه بارندگی در بقیه سال ها بالای نرمال بوده است.

قوبدل افزود: اگر امروز با بحران زیست محیطی مواجه هستیم به دلیل عدم مدیریت است. اگر به موقع نظارت و بررسی لازم را داشتیم، با اتفاقاتی که اکوسیستم دریاچه را به هم ریخته و مشکلات زیست محیطی مواجه نمی شدیم. اگر دریاچه ارومیه خشک شود، در کشاورزی منطقه و تامین غذا با مشکل مواجه خواهیم شد و دامنه این بحران تا بخشی از کشورهای همجوار نیز گسترده خواهد شد.

داود بهبودی، عضو هیئت مدیره اتاق گفتمان آب استان با اشاره به اینکه این اتاق گفتمان به عنوان نهاد مدنی و متشکل از فعالان حوزه آب، نظام اداری، نظام کشاورزی و دانشگاه است، افزود: این سازمان مردم نهاد به همراه اتاق بازرگانی که یک نهاد پرتوان با جایگاه مناسب است، می توانند با هم افزایی در ایجاد فضای گفتمان در اصلاح الگوی مصرف آب استان در عرصه های مختلف همچون صنعت و کشاورزی و همچنین الگوسازی برای کل کشور اقدام کرده و در این راستا با بررسی قوانین و مقررات موجود در راستای اصلاح آن عمل کنند.

بهبودی افزود: اتاق بازرگانی و کمیسیون کشاورزی آن محل حضور افرادی است که در فعالیت های فکری و عملی خود می توانند به مساله آب به عنوان دغدغه ورود کنند و این اتاق می تواند نهاد موثر و پل ارتباطی با بخش آب باشد.

وی گفت: در عرصه مدیریت منابع آب کشور و استان، وضعیتی پیش آمده که بخشی از آن ناشی از تغییرات اقلیمی بوده و یکی از ابرچالش های کشور، آب است. البته این به این معنی نیست که در زمینه آب کاری انجام نیافته است. کارهای زیادی انجام یافته اما با نگاه علمی و دقیق و نگاه توسعه پایدار می بینیم که اقدامات با هزینه کرد اعتبارات دولتی انجام یافته اما غیرهمراه با توسعه پایدار بوده است.

بهبودی ادامه داد: اقدامات ما عمدتاً عرضه محور بوده است. در بخش عرضه و تقاضا به سوی دانش فنی و تکنولوژی و الگوی مصرف، فناوری های نوین، کشت نوین، کشت ها و فعالیت های سازگار با کم آبی، همت و توجه لازم اتفاق نیفتاده است و فضای کلی نظام حکمرانی آب عمدتاً بر اساس قواعد و بسترهای حقوقی قوانین موضوعی بخش آب و همچنین رویکردهای پوپولیستی، کوتاه مدت و با رویکرد تامین آب بر اساس ضرورت بوده است.

عضو هیئت مدیره اتاق گفتمان آب استان گفت: بخشی از مشکلات آب ناشی از نظام حکمرانی و سیستم قوانین و مقررات است. حکمرانی کشور، آب را به عنوان منابع مشترک تلقی می کند و در منابع مشترک، مسابقه برای بهره برداری و بهره مندی بیشتر اتفاق می افتد.

وی افزود: فعالان مرتبط با عرصه آب، مطالبات خود را در راستای اصلاح این چارچوب و تقویت و تبیین مسئولیت های اجتماعی، همراه سازی، پیدا کردن راهکارهای مناسب از جمله کشت محصولات کم آب بر، صنایع نوین، تولید برق با نیروگاه های HF که صرفه جویی در تمامی عرصه ها را ممکن می سازد، جهت دهند.

عضو هیئت علمی دانشگاه تبریز با تاکید بر اینکه نگرش بخشی در سیاست های آب حاکم است، گفت: سیاست های بخشی سازمان های آب، وزارت صنایع، وزارت جهاد کشاورزی، محیط زیست، سیاست های هم راستا در توسعه پایدار نیستند. در خود وزارت نیرو هم، در بخش های مختلف نیروگاه برق و تامین و توزیع آب، سیاست ها هماهنگ و همراستا نیستند.

وی ادامه داد: شرکت بر اساس ادبیات شرکتی و قانون تجارت باید درآمد داشته باشد تا پوشش هزینه هایش را کند. درآمد شرکت های آب و گاز حاصل از فروش آن هاست و این شرکت ها به این علت نمی توانند به سمت اصلاح الگوی مدیریت مصرف بروند.

محمد حسین حسن زاده، عضو هیئت مدیره اتاق گفتمان آب آذربایجان در خصوص تاریخچه تشکیل اتاق گفتمان آذربایجان گفت: ایده تشکیل این اتاق مربوط به تشکیل جلسات شب های آب خراسان در سال های گذشته باز می گردد که با گردهم آمدن متخصصین آب برگزار شده بود و با الگو برداری از آن تشکیل شده است.

وی ادامه داد: تا به حال نزدیک به ۵۰ جلسه با دستگاه ها و متولیان مختلف برگزار کرده ایم. در دوران شیوع بیماری کرونا، روند جلسات و برنامه ها با وقفه مواجه شد و حالا

دنبال این هستیم که اتاق گفتمان آب را در بخش آب، کشاورزی، سیاست گذاری و بهره برداری از هر جهت با همکاری، مذاکره و تبادل نقطه نظرات و با مشارکت، مذاکره و بحث پیش ببریم و معتقدیم این امر برای سیاست گذاری و برای بهره برداری از منابع آبی ما موثر واقع خواهد شد.

حسن زاده با بیان اینکه اتاق گفتمان آب به دنبال هیچگونه بهره برداری نیست، گفت: این اتاق، سازمان مردم نهاد دارای مجوز از استانداری آذربایجان شرقی بوده و سعی ما این است که آن را به سطح کشوری هم ببریم. در اتاق گفتمان آب اعتقادمان این است که هیچگونه تداخل یا جبهه گیری در بخش های مختلف نتیجه نخواهد داد مگر اینکه صحبت ها و درودل ها را بشنویم. تنها مشکلی که در خصوص آب می بینیم فقط نبود صحبت و گفتگو مابین ذی نفعان و ذی اثر ها است.

در این جلسه که با حضور فعالان بخش کشاورزی، مسئولان دولتی، مراکز آموزش عالی و مسئولان تشکل های خصوصی مرتبط با بخش کشاورزی برگزار شده بود، بر هم افزایی اتاق گفتمان آب و اتاق بازرگانی در ایجاد فضای گفتمان در اصلاح الگوی مصرف آب استان در عرصه های مختلف همچون صنعت و کشاورزی و همچنین الگوسازی برای کل کشور تاکید شد.